

Modul/Kurs sillabusi
Matnshunoslik
nazariyasi
70230301 –
Matnshunoslik va adabiy
manbashunoslik

Adabiy
manbashunoslik va
matnshunoslik
kafedrası

Kurs:	<i>Matnshunoslik nazariyasi</i>
Kurs turi:	<i>Ixtisoslik fan</i>
Kurs kodi:	302MN10
Yil:	2021-2022
Semestr:	1-2
Ta'lim shakli:	<i>kunduzgi</i>
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	270
Ma'ruza	60
Amaliy mashg'ulotlar	60
Seminarlar	
Laboratoriya ishi	-
Mustaqil ta'lim	150
Kredit miqdori:	9
Baholash shakli:	<i>Og'zaki</i>
Kurs tili:	<i>Uzbek</i>

Kurs maqsadi (KM)	
KM1	talabalarga eski o'zbek tili, eski o'zbek tilining rivojlanish tarixi, taraqqiyot davrlari yuzasidan nazariy bilim, malaka va ko'nikmasi hosil qilish
KM2	adabiyotshunoslik va tilshunoslikni bog'lovchi matnshunoslik ilmining magistratura bosqichida o'rganiladigan fundamental masalalari yuzasidan nazariy bilim, ilmiy tadqiqot malakasi va ko'nikmasi hosil qilish,
KM3	isloh qilinish sabablari, mazkur yozuvda bitilgan manbalarni bugungi kunda tutgan o'rni hamda ularni amalga tatbiq etish ko'nikmasini shakllantirish.

Kursni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1	Qo'lyozma va toshbosmalarni o'qitishga o'rgatish
2	Matnshunoslik va manbashunoslikka oid qo'lyozmalar bilan tanishtirish

Ta'lim natijalari (TN)	
TN1	talabalarda eski o'zbek tili haqida yetarli ilmiy ma'lumotlar berish, ilmiy axborotlar bilan ishlash ko'nikmalarini va malakalarini shakllantirish

TN2	o'qish, yozish, arab imlosidagi qo'lyozma, toshbosma gazeta, jurnal va ilmiy asarlarni o'qishga, ulardan o'zlarining ilmiy faoliyatlari davomida zarur bo'lgan axborotlarni olishga o'rgatish
TN3	Matnlarni tiklash loyihalashtirish ko'nikmasiga ega bo'lish
TN4	Og'zaki va yozma nutq o'stirish mashg'ulotlarini aniq va maqsadli tashkil eta olish
TN5	Talabalarni aqliy rivojlantirish, ularning ilmiy dunyoqarashini kengaytirish, mantiqiy fikrlash qobiliyatini shakllantirish

Kurs mazmuni	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
M1	Adabiyotshunoslik va tilshunoslikka oid fanlar tizimida matnshunoslikning o'ri. Matnshunoslikning paydo bo'lishi. Sharq va g'arb matnshunosligi tarixi
M2	Qadimgi turkiy yozma yodgorliklar matnshunosligi. Temuriylar davrida matnshunoslik. Husayn Boyqaro saroyida matnshunoslikning yo'lga qo'yilishi va rivojlanishi
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)	
A1	Matnshunoslik nazariyasining predmeti va vazifalari.
A2	Matnshunoslik nazariyasining adabiyotshunoslik fanlari tizimidagi o'ri
Mashg'ulotlar shakli: Seminar (S)	
S1	
S2	
S3	
S4	
Mashg'ulotlar shakli: Mustaqil ta'lim (M.t)	
M.t 1	"Matnshunoslik nazariyasi"ning fan ekanini ta'minlaydigan omillar (o'z tekshirish ob'ektiga egaligi, bu ob'ektning ijtimoiy va amaliy ahamiyati borligi, o'z tadqiqot metodlariga egaligi)
M.t 2	"Matnshunoslik nazariyasi"ga yondosh fanlar
M.t 3	Epigrafika (toshga, metalga o'xshash qattiq materialga o'yib yozilgan qadimgi yozuvlarni o'qish va talqin qilish bilan shug'ullanadi)
M.t 4	Matnshunoslikning manbashunoslikdan farqi
M.t 5	Nashrlarning xususiyatiga ko'ra turlari
M.t 6	Arab yozuvining mashhur turlari
M.t 7	Qadimgi qo'lyozmalardagi poygirning vazifasi
M.t 8	Alisher Navoiyning "Mezonul-avzon" asarining ilmiy-tanqidiy matni. Paleografiya.

M.t 9	“Matnshunoslik nazariyasi”ning fan ekanini ta’minlaydigan omillar (o‘z tekshirish ob’ektiga egaligi, bu ob’ektning ijtimoiy va amaliy ahamiyati borligi, o‘z tadqiqot metodlariga egaligi)
M.t 10	“Matnshunoslik nazariyasi”ga yondosh fanlar

Asosiy adabiyotlar	
1	Habibullaev A. Adabiy manbashunoslik va matnshunoslik. – T.: Toshkent davlat sharqshunoslik instituti, 2000. – 172b.
2	Madraimov A., Fuzailova G. Tarixiy manbashunoslik. – Toshkent: Fan, 2006. – 314 b.
3	Сирожиддинов Ш. Алишер Навоий. Манбаларнинг қиёсий-типологик, текстологик таҳлили. –Т.: Академнашр, 2011. –326 б.
Tavsiya qilinadigan qo‘shimcha adabiyotlar	
1	Alisher Navoiy. Hayrat-ul-abror. Ilmiy tanqidiy matn. (Tuzuvchi: Porso SHamsiev), –T.: Fan, 1970.
2	Zohidov R. Sabotul ojizin – ilmiy-adabiy manba. –T.:Muharrir, 2012.
3	Zufarov T. Xat ta’limi. –T.: Meriyus, 2010.
4	Ismoilov M. Hujjatshunoslik va Markaziy Osiyo diplomatikasi. O‘quv qo‘llanma. – T.: Akademnashr, 2010.
5	Ishoqov F. Gulxaniyning “Zarbulmasal” asari. T.: “Fan”, 1976.
6	Yo‘ldoshev I. O‘zbek kitobchilik terminologiyasi. – T.: Fan, 2004.
Internet manbalari	
1	http://uza.uz/oz/documents/alisher-navoiy-nomidagi-toshkent-davlat-zbek-tili-va-adabiye-13-05-2016
2	http://kutubxona.uz
3	http://literature.uz
4	http://ziyonet.uz
5	http://alisher navoiy.uz

Дастур муаллифлари:	Zohidov Rashid Fozilovich
E-mail:	rzohid1@navoiy-uni.uz ;
Ташкилот:	Amaliy filologiya fakulteti, adabiy manbashunoslik va matnshunoslik kafedrası
Sana:	27.08.2021

Kafedra mudiri

R. Zohidov